

Voorbestemming en Uitverkiezing

“tot Zijn ‘aionios’ heerlijkheid”
en
“tot de aanneming als zonen”

door Roel Velema

email: rjvelema@xs4all.nl

website: <http://www.xs4all.nl/~rjvelema>

(Tenzij anders vermeld, zijn alle Schriftgedeelten uit de NBG vertaling.)

Door de eeuwen heen hebben Christenen grote moeite gehad met de Bijbelse leer van *voorbestemming* (*predestinatie*) en *uitverkiezing*. Doorgaans zijn Christenen in zo'n verwarring over dit onderwerp, dat ze tot de foutieve conclusie zijn gekomen dat deze doctrine niet echt begrepen of verklaard kan worden. De waarheid is echter dat geen enkel Schriftgedeelte in zo'n categorie geplaatst kan worden. God heeft Zijn Woord gegeven om Zijn plannen en doelstellingen te openbaren en niet om ze verborgen te houden.

De leer over voorbestemming en uitverkiezing vormt onderdeel van dit geopenbaarde Woord. In tegenstelling tot de gangbare gedachte in het Christendom, kan deze leer gemakkelijk begrepen en verklaard worden als men allereerst enkele basiswaarheden kent van het evangelie.

WAT IS HET EVANGELIE?

In het eerste hoofdstuk van 1 Petrus eindigt Petrus met de woorden, “Dit nu is het woord, dat u als evangelie verkondigd is” (vers 25b). In dit opzicht vormt het eerste gedeelte van Petrus’ brief een uiteenzetting van het evangelie, van het goede nieuws.

Het evangelie wordt allereerst verkondigd aan de onverloste mens. Het is het goede nieuws dat er leven is voor wie “dood is door overtredingen en zonden” (Ef. 2:1). De boodschap is “Stel uw vertrouwen op de Here Jezus en gij zult behouden worden” (Hand.16:31). Zodra een persoon gelooft, gaat hij door de wedergeboorte, “over van de dood in het leven” (vgl. Joh. 5:24).

Petrus gaat vervolgens een stap verder. Hij laat twee aspecten zien van het evangelie, van het goede nieuws. Het eerste aspect heeft te maken met *de onverloste mens* en het tweede aspect heeft te maken met *de verloste mens*.

In de Schrift wordt het evangelie allereerst verkondigd aan de onverlosten; daarna wordt het verkondigd aan de verlost. *Tezamen* vormt dit het hele panorama van het evangelie. Het evangelie aan de onverloste mens wordt ook wel het “evangelie van Gods genade” (Hand. 20:24b) genoemd en het evangelie aan de verloste mens wordt ook wel het “evangelie van Gods heerlijkheid” (1 Tim.1:11) of het “woord van het koninkrijk” (Matt. 13:19) of de “prediking van het koninkrijk” (Hand. 20:25b) genoemd. Deze twee aspecten *tezamen* worden de “volle raad Gods” (Hand.20:27) genoemd.

In het algemeen zien of begrijpen Christenen dit niet. Wanneer zij over het evangelie spreken, hebben ze alleen het eerste aspect in gedachten. Maar dit gaat niet verder dan waar de Schrift begint. Het komt niet toe aan waar de Schrift de nadruk legt, namelijk op het tweede aspect (de verkondiging van het evangelie aan de verlost) en niet op het eerste aspect (de verkondiging van het evangelie aan de onverlost).

Deze nadruk op het laatste aspect kan gemakkelijk worden gezien in Petrus’ brief, waar hij bijna van het begin af schrijft over *een hoop* en *een erfenis*. Dit heeft niets te maken met het eenvoudige evangelie van de genade van God. “Hoop” heeft te maken met *de erfenis*, en zo’n

erfenis komt pas in beeld *nadat* die persoon een kind van de Eigenaar is geworden: “zijn wij nu kinderen, dan zijn wij ook erfgenamen” (Rom.8:17). *Pas nadat* een persoon is wedergeboren en nieuw leven heeft ontvangen, is hij in een positie om een “onvergankelijke, onbevleete en onverwelkelijke” erfenis te ontvangen, die in de hemelen is weggelegd (vers 4).

Een erfenis komt daarom pas in beeld nadat men voor eeuwig behouden is en “van boven is geboren”. Kijk eens in Titus 3:5-7, waar Paulus deze twee aspecten ook samenbrengt:

“heeft Hij, niet om werken der gerechtigheid, die wij zouden gedaan hebben, doch naar zijn ontferming ons gered door het bad der wedergeboorte en der vernieuwing door de Heilige Geest, die Hij rijkelijk over ons heeft uitgestort door Jezus Christus, onze Heiland, opdat wij, gerechtvaardigd door zijn genade, erfgenamen zouden worden overeenkomstig de hope des eeuwigen levens”.

De zegeningen die leiden tot “erfgenamen te worden overeenkomstig de hope des eeuwigen levens”, hebben te maken met onze huidige rechtvaardiging door Zijn genade. Dit is Gods evangelie van genade aan de onverloste mens. Titus 3:5-7 begint met het evangelie van de genade en schetst van daar uit het hele panorama van het evangelie: *behouden te zijn met een doel, een doel dat is geopenbaard*. Zodra iemand behouden is, wordt hij een erfgenaam “overeenkomstig de hope des eeuwigen levens.” Dit is *het geopenbaarde doel* waartoe een Christen is behouden. En *dit doel* moet de drijfveer zijn achter alle discipelschap.

Let eens op de uitdrukking “de hope des eeuwigen levens” in Titus 3:7. *Eeuwig leven* wordt het deel van een ieder die wordt wedergeboren. Het is het huidig bezit van elke gelovige en de Schrift laat duidelijk zien dat God wil dat ieder Christen weet dat hij of zij dat leven heeft ontvangen (1 Joh. 5:11-13).

Anderzijds legt de Schrift nadruk op een hoop die te maken heeft met *een erfenis* en *eeuwig leven*. Zoals we in Titus 3:7, hebben de erfenis en het eeuwige leven te maken met gelovigen, niet met de onverloste mens. In dit verband daagt de Schrift de gelovige uit “de goede strijd des geloofs te strijden” en “het eeuwige leven te grijpen” (1Tim.6:12).

De vraag rijst natuurlijk: “Waarom moet een Christen uitgedaagd

worden om het eeuwige leven te grijpen als hij dat leven al heeft ontvangen?” Het antwoord op die vraag ligt in de betekenis van het Griekse woord voor “eeuwig”.

Het Griekse woord voor “eeuwig” in deze gedeelten is het bijvoeglijke naamwoord *aionios* (en dat overigens overal in het Nieuwe Testament als “eeuwig” wordt vertaald). Het zelfstandige naamwoord is *aion* en heeft twee betekenissen: “eeuwig” en “een lange tijdsperiode”, afhankelijk van de context. Het bijvoeglijke naamwoord heeft dezelfde betekenis, zoals elk goed Griekse lexicon laat zien. Zowel het bijvoeglijke naamwoord als het zelfstandige naamwoord, kunnen daarom vertaald worden met “eeuwig” of “lang tijdperkdurend”.

In 1 Joh. 5:11-13 moet *aionios* vertaald worden als “eeuwig.” Maar is dit ook het geval in Marcus 10:17?

“Goede Meester, wat moet ik doen om het eeuwige [*aionios*] leven te beërven? “

Eeuwig leven, zoals in 1 Joh 5:11,12, is hier niet in beeld, omdat eeuwig leven niet beërfd is. Eeuwig leven is een vrije gave die ontvangen wordt door het evangelie van Gods genade. In Marc. 10:17 gaat het over “tijdperkdurend leven” en de context laat zien dat dit lange tijdperk het Messiaanse tijdperk is.

Het doel van een Christen die eeuwig heil bezit, heeft te maken met een erfenis, die in de hemelen is weggelegd en “gereed ligt om geopenbaard te worden in de laatste tijd” (1 Petr. 1:5), namelijk gedurende het Messiaanse tijdperk.

In dit opzicht omvat het evangelie het hele panorama van het *aionios* behoud, van het nieuwe leven dat een Christen nu bezit (eeuwig leven, dat te maken heeft met zijn geest) tot een erfenis die weggelegd is in de hemelen om geopenbaard te worden in het Messiaanse tijdperk (tijdperkdurend leven, dat te maken heeft met zijn ziel). Het sleutelwoord dat dit hele panorama van het evangelie omvat, is het woord *behoud*.

Behoud is veel meer dan eeuwig behoud. De Bijbel spreekt ook over een huidig, voortdurend behoud (1 Cor. 1:18), als een Christen groeit in het geestelijk leven van onvolwassenheid naar volwassenheid. Verder is er ook een toekomstig behoud (Hebr. 1:14), dat te maken heeft met de erfenis. Een verwezenlijking van dit toekomstig behoud

is afhankelijk of een Christen met succes zijn geestelijke wedloop loopt, waardoor hij het einddoel van het geloof bereikt, het behoud van de ziel (1 Petr. 1:9).

Zodra iemand begrijpt wat de Schrift onder het evangelie verstaat, met het tweevoudige aspect, *dat begint met de onverloste mens en verder gaat met de verloste mens*, dan is men in een positie om te zien wat de Schrift verstaat onder *voorbestemming* (predestinatie) en *uitverkiezing*.

WAT IS VOORBESTEMMING?

Voorbestemming of predestinatie heeft te maken met *wat door God van tevoren is bepaald of bestemd*.

Hoewel veel Christenen geloven dat alles wat gebeurt door God voorbestemd is, verbinden zij, bijna zonder uitzondering, voorbestemming met eeuwig heil. De voornaamste reden voor deze foutieve verbinding is het beperkte inzicht dat de meeste Christenen hebben in het evangelie. De meeste Christenen zien alleen maar het evangelie van Gods genade, dat met eeuwig leven heeft te maken. Daarom proberen zij zaken als voorbestemming in te passen in dit beperkte deel van het evangelie.

Proorizoo is het Griekse werkwoord in het Nieuwe Testament dat de basis vormt van ons woord “voorbestemming”. Het woord betekent “voorbestemmen” of “tevorens bepalen”.

Laten we eens kijken naar het tekstuele en contextuele gebruik van het woord *proorizoo* in het Nieuwe Testament. Het werkwoord komen we bijvoorbeeld tegen in Ef. 1:11:

“In Hem, in wie wij ook het erfdeel ontvangen hebben, waartoe wij tevoren bestemd waren krachtens het voornemen van Hem, die in alles werkt naar de raad van zijn wil.”

Kijk eens hoe voorbestemming verbonden wordt met een erfenis die, zoals we zagen, te maken heeft met het evangelie van Gods heerlijkheid en niet met het evangelie van Gods genade. Efeziërs, hoofdstuk één, laat zien dat we “in Hem” zijn voorbestemd. De uitdrukking “in Hem” heeft betrekking op deze bedeling en heeft te maken met allen die “door één Geest ... in één lichaam” zijn gedoopt (1 Cor. 12:13) om deel uit te maken van die “ene nieuwe mens” *in*

Christus (Ef. 2:13-15).

In dit opzicht is de erfenis er voor ieder Christen en de hoop van ieder Christen is om die erfenis te bereiken. Daar is echter een *voorwaarde* aan verbonden: "...indien wij de vrijmoedigheid en de hoop, waarin wij roemen, tot het einde onverwrikt vasthouden" (Hebr. 3:6).

Er is niets in Ef. 1:11 dat voorbestemming verbindt met eeuwig heil. Noch zien we die verbinding elders in de Schrift. Zo'n verbinding kan ook niet bestaan omdat eeuwig behoud niet uitsluitend op deze bedeling betrekking heeft. Eeuwig heil is door de hele Schrift een constant gegeven en door alle bedelingen gelijk. Of we nu in Gen. 3, Ex. 12, Hand. 16 of waar ook in de Schrift kijken, overal is eeuwig behoud op dezelfde basis, *door de dood en het vergoten bloed*: "en wanneer ik het bloed [dat de dood impliceert] zie, dan ga Ik u voorbij."

Er is geen gedeelte in de Schrift waar eeuwig behoud tevoren is bepaald voor enig persoon. Vanuit Bijbels perspectief komt voorbestemming pas in beeld nadat een persoon voor eeuwig is behouden en is wedergeboren. En een leer van voorbestemming heeft altijd betrekking op verlostte mensen in de bedeling die in de Schrift dan aan de orde is.

(Dit stemt helemaal overeen met de betekenis van het werkwoord *proorizoo*. Dit woord is opgebouwd uit twee woorden: het voorzetsel *pro*, dat "voor" betekent, en het werkwoord *horizoo*, waarvan ons woord "horizon" is afgeleid. "Horizon" betekent "grens, uiteinde". En door het gebruik van het woord *proorizoo* leren we dat God iets bepaald heeft dat aan de horizon ligt – aan de grens, aan het einde van de geestelijke wedloop van iedere Christen.)

Kijk eens in Ef. 1:5 met betrekking tot *proorizoo*:

"In liefde heeft Hij ons tevoren ertoe bestemd als zonen van Hem te worden aangenomen door Jezus Christus, naar het welbehagen van zijn wil."

God heeft ons niet voorbestemd tot eeuwig heil, maar "om als zonen van Hem te worden aangenomen." De "aanneming tot zonen" heeft niets te maken met "kinderen Gods te worden" (Joh. 1:12). Zodra

iemand is wedergeboren, wordt hij of zij een “kind van God” (1 Joh. 5:11-13). Wat is nu het verschil tussen een kind en een zoon? Kijk eens naar Matt. 5:9 (NBG):

“Gezegend de vredestiters, want zij zullen kinderen Gods genoemd worden. “

Iemand wordt geen Christen door een vredestitert te zijn. Wat voor aansporing ligt er om een vredestitert te zijn als we al een kind van God zijn? De waarheid gebiedt te zeggen dat er in de Griekse tekst van Matt. 5:9 geen “kinderen Gods” (NBG) staat maar “zonen Gods” (Staten vert.). Maar nogmaals, wat voor zin heeft het om “zonen van God” te worden genoemd als we het al zijn (Rom. 8:14; Gal. 3:26; 4:5-7; Hebr. 12:5-8)?

De uitleg van Matt. 5:9 heeft te maken met de “aanneming tot zonen.” Maar als de aanneming tot zonen tot doel heeft om een zoon de positie van zoon te geven, hoe kunnen zij, die al zonen zijn, worden “aangenomen”?

Er is maar één verklaring: De aanneming tot zonen heeft te maken met het plaatsen van een *zoon in de status van eerstgeborene*, waarmee die zoon in een positie komt waar hij een erfenis kan ontvangen die verbonden is met *aardse* en *hemelse* beloften. Zonen die niet zijn aangenomen (Christenen die in de toekomst niet worden aangenomen) zijn nog steeds zonen, maar deze zonen zullen geen deel krijgen aan het dubbele erfdeel dat alleen toekomt aan *eerstgeborene zonen*. Dat wil zeggen dat deze Christenen niet worden aangenomen en niet in de *status van eerstgeborene zonen* zullen worden geplaatst. Daarom zullen zij geen *eerstgeborene zonen worden door de aanneming* en zullen zij niet in een positie zijn om het dubbele erfdeel te ontvangen dat alleen toekomt aan de *eerstgeborene*.

Kijk eens naar 1 Cor. 2:7 met betrekking tot *proorizoo*:

“Maar wat wij spreken, als een geheimenis, is de verborgen wijsheid Gods, die God (reeds) van eeuwigheid voorbeschikt heeft tot onze heerlijkheid.”

In dit vers is voorstemming verbonden met zowel “een geheimenis” als met “heerlijkheid”. De geheimenissen in het Nieuwe

Testament hebben allemaal betrekking op een bepaald facet van het Woord van het Koninkrijk. Kijk bijvoorbeeld eens naar het geheimenis waarvan Paulus sprak in Ef. 3:6: “Dat de heidenen mede-erfgenamen zijn, medeleden en medegenoten van de belofte in Christus Jezus...” *Erfenis met heerlijkheid* is hier in beeld, dat wil zeggen de aanneming tot zonen, wanneer God “vele zonen tot heerlijkheid” zal brengen (Hebr. 2:10).

Opnieuw zien we dat eeuwig heil niet in beeld is.

Kijk eens naar Rom. 8:29, 30 met betrekking tot *proorizoo*:

“Want die Hij tevoren gekend heeft, heeft Hij ook tevoren bestemd tot gelijkvormigheid aan het beeld zijns Zoons, opdat Hij de eerstgeborene zou zijn onder vele broederen;

en die Hij tevoren bestemd heeft, dezen heeft Hij ook geroepen; en die Hij geroepen heeft, dezen heeft Hij ook gerechtvaardigd; en die Hij gerechtvaardigd heeft, dezen heeft Hij ook verheerlijkt.”

Deze twee verzen beschrijven het hele proces van voorbestemming tot verheerlijking. Het is Gods volle raad voor de gelovige. Maar het is uitsluitend *een werk door God* dat in dit gedeelte wordt beschreven. Het zegt niets van de kant van de mens.

Als het gaat om voorbestemming en uitverkiezing, hebben we tevens te maken met Gods *voorkennis*. Precies zoals bij voorbestemming en uitverkiezing, wordt ook Gods voorkennis door de meeste Christenen vanuit een verkeerd perspectief gezien.

Voorkennis, zoals ook bij voorbestemming en uitverkiezing, heeft *altijdt* te maken met het Woord van het Koninkrijk. God heeft voorkennis of een Christen zich wel of niet zal kwalificeren voor een toekomstige positie in het koninkrijk. “De Here kent de weg der rechtvaardigen” (Ps. 1:6), de Heer kan zeggen “Ik heb u nooit gekend” (Matt. 7:23), en “De Here kent de zijnen” (2 Tim. 2:19). Geen van deze verzen hebben te maken met eeuwig heil (het laatste vers bijvoorbeeld verwijst naar het uit het spoor raken van de waarheid [vers 18]).

Ook in 1 Petrus 1:20 is er sprake van Gods voorkennis ten aanzien van Christus. Er is een verwijzing naar het verleden met het oog op Zijn komende heerlijkheid.

God had in Rom. 8:28 alle voorkennis in de zin van Matt. 7:23. Vanuit Gods standpunt ligt dan verder alles vast. Maar vanuit een

ander standpunt bezien, hebben Christenen ook een verantwoordelijkheid, waarbij alles staat of valt of we zijn werken in trouw “tot het einde toe” zullen bewaren (Openb. 2:26).

De mens is *niet* door God “geroepen” tot eeuwig behoud. Hij is geroepen *tot iets wat ligt na het eeuwige behoud*: “..., wijl gij hiertoe geroepen zijt, dat gij zegen zou beërven” (1 Petr. 3:9). Onze “roeping” heeft te maken met een erfenis en het uiteindelijk verkrijgen van deze erfenis is *een voorwaardelijke zaak* (1 Cor. 9:27; 10:1-11; Hebr. 4:11). Voor Israël was in de type (in het verleden) erfenis *een voorwaardelijke zaak*, en voor de Christen in de antitype (in de toekomst) *geldt precies hetzelfde*.

De volgende stap in Gods raad in Rom. 8:28,29 is “rechtvaardiging.” Dit kan niet de rechtvaardiging zijn die we ontvingen toe we verlost werden, omdat de “rechtvaardiging” in Rom. 8:28,29 volgt op de “roeping.”

In dit opzicht zijn er *twee rechtvaardigingen* in de Schrift. De eerste rechtvaardiging door geloof, vindt plaats op het moment van de wedergeboorte. De tweede rechtvaardiging door werken, vindt plaats voor de rechterstoel van Christus.

De eerste rechtvaardiging, gebaseerd op het volbrachte werk van Christus’ werk op Golgotha, is een rechtvaardiging tot *eeuwig leven*. De tweede rechtvaardiging, gebaseerd op de werken van de Christen (werken die voorvloeien uit trouw), is een rechtvaardiging tot *leven voor de (komende) eeuw* (het Messiaanse tijdperk), een rechtvaardiging die te maken heeft met loon (vgl. Jac. 2:14-26).

De eerste rechtvaardiging *kan niet voorwaardelijk zijn*, want die is afhankelijk van het volbrachte werk van Christus op Golgotha. De tweede rechtvaardiging *kan alleen voorwaardelijk zijn*, want die is afhankelijk van de trouw van de gelovige.

Ieder Christen die zijn “roeping en verkiezing bevestigd heeft” (2 Petr. 1:10), zal deze toekomstige rechtvaardiging verwezenlijken. Deze toekomstige rechtvaardiging zal leiden tot “verheerlijking.” Gods doel voor deze huidige bedeling is om “vele zonen tot heerlijkheid te brengen” (Hebr. 2:10).

Ieder Christen zal echter alleen verheerlijkt worden door de rechten van de eerstgeborene te verwezenlijken. Voorbestemming heeft daarom *een uiteindelijk doel*. Het uiteindelijke doel is *verheerlijking*,

gelijkvormig te worden aan het beeld van de Zoon en de rechten van de eerstgeborene uit te oefenen. In dit opzicht is alles wat met voorbestemming te maken heeft, verbonden met het evangelie van Gods heerlijkheid voor de verlorene mens, niet met het evangelie van Gods genade voor de onverlorene mens.

WAT IS UITVERKIEZING?

“Uitverkiezing” heeft te maken met *een keuze maken*, met *kiezen*. Iemand uitverkiezen is die persoon kiezen. Het woord verwijst gewoonlijk naar iemand die een keuze maakt, naar iemand die kiest. Zo zien we in Luc. 14:7, in een gelijkenis, dat de Here Jezus opmerkte dat Zijn gasten voor zichzelf de beste plaatsen aan tafel uitkozen. We zien ook in Luc. 10:42 dat de Heer Maria prees omdat ze “het goede deel” koos.

In het Nieuwe Testament gebeurt dit kiezen vaak met een doel in het vooruitzicht. In Joh. 15:16-19 kiest de Heer twaalf discipelen met het doel om vrucht te dragen. En in Hand. 15:22 kiest de Gemeente in Jeruzalem twee mannen uit om een speciale taak in Antiochië te vervullen.

In tegenstelling tot wat het Calvinisme leert, is uitverkiezing niet verbonden met het evangelie van de genade, maar met het evangelie van de heerlijkheid. Dit is gemakkelijk te zien in hoe de volgende zeven Griekse woorden worden gebruikt, die direct of indirect verbonden zijn met uitverkiezing: 1) *eklegomai*, 2) *eklektos*, 3) *eklogēe*, 4) *kaleō*, 5) *proetoimazō*, 6) *procheirizomai*, and 7) *tassō*.

Dit artikel zal zich verder bezighouden met commentaar en voorbeelden uit de Schrift over de betekenis en het gebruik van deze zeven woorden.

1) *Eklegomai*, dat “uitkiezen, uitverkiezen” betekent

Het woord *eklegomai* vinden we bijvoorbeeld in Joh. 15:16:

“Niet gij hebt Mij, maar Ik heb u uitgekozen en u aangewezen, opdat gij zou heengaan en vrucht dragen...”

Het kiezen in dit vers is niet tot eeuwig behoud, maar tot

vruchtdragen. Vruchtdragen heeft te maken met wat na het behoud van de geest komt, namelijk met het behoud van de ziel. En de Bijbel omschrijft het “behoud van de ziel” als *het doel van ons geloof* (1 Petr. 1:9), dat de verwezenlijking is van “een erfenis die in de hemelen is weggelegd” (1 Petr. 1:4,5).

Kijk ook eens naar 1 Cor. 1:27-29 in verband met het woord *eklegomai*:

“Integendeel, wat voor de wereld dwaas is, heeft God uitverkoren om de wijzen te beschamen, en wat voor de wereld zwak is, heeft God uitverkoren om wat sterk is te beschamen;

en wat voor de wereld onaanzienlijk en veracht is, heeft God uitverkoren, dat, wat niets is, om aan hetgeen wel iets is, zijn kracht te ontnemen,

opdat geen vlees zou roemen voor God.”

In tegenstelling tot wat in het algemeen wordt geacht, hebben deze verzen niets te maken met het evangelie van de genade. Het hele gedeelte (1 Cor. 1:18-31) heeft te maken met het kiezen ten opzichte van de verlost mens, niet ten opzichte van de onverlost mens.

Vers 18 verwijst naar de verlost mens die in het proces verkeert van “verloren gaande” of “behouden wordende”. Dit heeft betrekking op de trouw en de geestelijke groei van de Christen om de werken van de Heer tot het einde toe te bewaren (Openb. 2:26), op basis waarvan die Christen het toekomstige beërfde behoud zal verwezenlijken.

“Want het woord van het kruis is wel voor hen, die verloren gaan, een dwaasheid, maar voor ons, die behouden worden, is het een kracht Gods.”

God brengt, in het huidige proces van “behouden wordende” van de verlost mens, de wijsheid van de wereld teniet. En deze wereldse wijsheid zal God verderven in de toekomst wanneer dit behoud zal worden verwezenlijkt (vers 19).

Dit teniet doen en het toekomstige verderven van de wereldse wijsheid, hebben niets te maken met het evangelie van Gods genade. Voor het evangelie van de genade geldt dat God “wil dat alle mensen behouden worden” (1 Tim. 2:4), waarbij er geen onderscheid is tussen

wijzen en dwazen. Geen enkele categorie - wijs, dwaas of wat dan ook - kan aan de orde zijn, omdat een onverlost mens “dood is door zijn overtredingen en zonden.” En om uit deze toestand, *de geestelijke dood*, te geraken, is er maar één aan de orde: *leven*, een overgaan uit de dood in het leven” (vgl. Joh. 5:24; Ef. 2:1).

Bijbels gezien komen wijsheid of dwaasheid pas aan de orde nadat die persoon een Christen is geworden en hoe die persoon (die nu nieuw leven bezit) zijn leven leidt met het oog op het toekomstige behoud dat voor hem ligt (Matt. 19:16-30; 25:1-13).

Het is daarom buiten kijf dat dit gedeelte (1 Cor. 1:27-29) te maken heeft met “uitverkiezing” in samenhang met het evangelie van Gods heerlijkheid en niet met het evangelie van Gods genade,

Kijk eens naar Ef. 1:4 met betrekking tot *eklegomai*:

“Hij heeft ons immers in Hem uitverkoren vóór de grondlegging der wereld, opdat wij heilig en onberispelijk zouden zijn voor zijn aangezicht.”

God heeft ons uitverkoren “in Hem.” Wanneer wij “in Hem” zijn, zijn wij ook uitverkoren, gekozen. Daarom moeten wij onszelf niet de vraag stellen, “Zijn wij uitverkoren?”, maar “Zijn wij in Hem?” “In Hem”, een uitdrukking die we veel in het Nieuwe Testament tegenkomen, is een positie die alleen betrekking heeft op Christenen. Een ieder die “in Hem” is, is uitverkoren. Dit laat zien dat “uitverkiezing” verwijst naar wat ná het evangelie van de genade ligt, namelijk naar het evangelie van Gods heerlijkheid.

(De gedachte van “in Christus” zijn, heeft te maken met een specifiek werk van de Geest onder de gelovigen in deze bedeling. Dit werk van de Geest vindt plaats bij de wedergeboorte, maar staat overigens los van de wedergeboorte.

Het werk van de Geest met betrekking tot het eeuwige behoud door genade is door alle bedelingen gelijk, maar het zijn “in Christus” is dat niet. Het werk van de Geest tot eeuwig behoud is dat van het inblazen van leven in wie geen leven heeft, waardoor wedergeboorte plaatsvindt. Pas dan, nadat die persoon geestelijk leven heeft ontvangen, is hij “in Hem” uitverkoren. Dit is een Goddelijk werk dat kenmerkend is voor deze bedeling.)

De woorden “heilig” en “onberispelijk” [vlekkeloos] in Ef. 1:4 (waar ze gebruikt worden in samenhang met de uitverkiezing “in Hem”), komen ook in Ef. 5:27 voor:

“En zo zelf de gemeente voor Zich te plaatsen, stralend, zonder vlek of rimpel of iets dergelijks, zodat zij heilig is en onbesmet [vlekkeloos].”

De meeste Christenen geloven, op basis van wat ze altijd hebben gehoord, dat ieder Christen deel zal uitmaken van Ef. 5:27. Ze gebruiken dit vers (en andere verzen) om aan te tonen dat ieder Christen heilig en onberispelijk voor de Heer zal staan, op basis van het volbrachte werk van Christus op Golgotha. Zo'n gedachte is echter strijdig met de leer van de “uitverkiezing”, want uitverkiezing heeft betrekking op het evangelie van Gods heerlijkheid, niet op het evangelie van Gods genade.

Het parallelvers van Ef. 5:27 is Col. 1:22, waar de woorden “heilig” en “onbesmet” [vlekkeloos] ook voorkomen:

“Heeft Hij thans weder verzoend, in het lichaam zijns vlezes, door de dood, om u heilig en onbesmet en onberispelijk vóór Zich te stellen.”

Los van de context, lijkt dit vers te leren dat het heilig en het onbesmet zijn, volledig plaatsvindt op grond van het evangelie van de genade. Het volgende vers laat echter zien dat het verbonden moet worden met het evangelie van de heerlijkheid, niet met het evangelie van de genade:

“indien gij slechts wel gegrond en standvastig blijft in het geloof en u niet laat afbrengen van de hoop van het evangelie, dat gij gehoord hebt ...” (v. 23).

De uitdrukkingen “het geloof” en “de hoop van het evangelie” in dit vers zijn uitdrukkingen die slaan op het evangelie van de heerlijkheid. Dit laat opnieuw zien dat “uitverkiezing” betrekking heeft op het evangelie van de heerlijkheid, niet op het evangelie van de genade.

Kijk eens naar Jac. 2:5 met betrekking tot *eklegomai*:

“...heeft God niet de armen naar de wereld uitverkoren om rijk te zijn in het geloof en erfgenamen van het Koninkrijk, die Hij beloofd heeft aan wie Hem liefhebben?”

Dit vers laat duidelijk het verband zien tussen de “keuze van God” en de “erfenis van het koninkrijk.” En dit vers moet in hetzelfde licht gezien worden als 1 Cor. 1:27-29. De “armen” en de “zwakken” zijn in een goede positie om het behoud van hun ziel te verwezenlijken, omdat God hen uiverkoren heeft “om rijk te zijn in het geloof”, in plaats van “rijk in de wereld” te zijn. Dit laatste is kenmerkend voor de vleselijke mens en vormt een barrière om het koninkrijk van God binnen te gaan (Matt. 19:24).

2) *Eklektos*, dat “uitgekozen, uitverkoren” betekent

Afgeleid van *eklegomai*, wordt *eklektos* vaak gebruikt voor mensen die door God zijn uitgekozen om een bepaalde taak te vervullen. Kijk eens naar Matt. 22:14 met betrekking tot *eklektos*:

“Want velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren.”

In de Griekse tekst staat letterlijk:

“Want velen zijn geroepen [van *legoo*], maar weinigen geroepen-uit [van *eklegoo*].”

De “geroepen” bestaan uit *alle Christenen, die tezamen het lichaam van Christus vormen*. De “geroepen-uit” bestaan uit *al die Christenen die genomen zijn uit het lichaam van Christus en de bruid vormen*.

Dit kan heel duidelijk in de type worden gezien. De bruid (Eva) werd genomen uit de eerste mens, de eerste Adam. In de antitype, wordt de bruid (de “geroepen-uit”: een selectie van Christenen) genomen uit het lichaam (de “geroepen”: bestaande uit alle Christenen) van de tweede Mens, de laatste Adam.

Op dezelfde wijze zullen alle verlost, de “geroepen”, deel hebben in de opstanding (*anastasis*) of levend opgenomen worden (Fil. 3:11). Maar alleen de “geroepen-uit” zullen deel hebben in de uitopstanding (*exanastasis*) dat een verdere selectie vormt van hen die uit de doden zijn opgestaan of levend van de aarde zijn weggenomen.

Met andere woorden, Matt. 22:14 heeft te maken met “uitverkiezing” met betrekking tot het behoud van de ziel, niet met betrekking tot de wedergeboorte en het behoud van de geest.

Kijk eens naar Matt. 24:22 met betrekking tot *eklektos*:

“...doch ter wille van de uitverkorenen zullen die dagen worden ingekort.”

Dit vers verwijst naar Israël in de komende Verdrukking. God heeft Israël geroepen met een speciaal doel en dat doel moet verwezenlijkt worden: “Want de genadegaven en roeping Gods zijn onberouwelijk [zonder verandering van gedachten]” (Rom. 11:29).

Kijk ook naar Rom. 8:33 met betrekking tot *eklektos*:

“Wie zal uitverkorenen Gods beschuldigen? God is het die rechtvaardigt.”

Het is duidelijk uit de context dat de “uitverkorenen” hier verwijzen naar *verlosten* (“Als God voor ons is, wie zal tegen ons zijn” [v. 31]). De context (vers 29-39) handelt over het evangelie van de heerlijkheid. Het handelt over het voorrecht om gelijkvormig te worden aan het beeld van de Zoon, en verheerlijkt, alle dingen vrij van God te ontvangen.

Rechtvaardiging verwijst in dit vers naar de toekomstige rechtvaardiging waar Jacobus naar verwijst (Jac. 2:21,25) De uitverkorenen zijn hen die Christus “alle dingen zal schenken” (vers 32), omdat Christus de Erfgenaam is van alle dingen (Hebr. 1:2). Dit is de toekomstige zegen die openstaat voor alle Christenen als zaad van Abraham (Gal. 3:29). Lijden (vers 35), die aan deze zegen voorafgaat (1 Petr. 5:10), zal ons nooit van Christus kunnen scheiden. En dit lijden moet door de Christen beschouwd worden als *niets vergeleken met het toekomstig behoud* (verlossing met het oog op heerlijkheid) waartoe we zijn uitverkoren (vgl. Hebr. 12:1; 1 Petr. 2:21).

Kijk eens naar Col. 3:12 met betrekking tot *eklektos*:

“Doet dan aan, als door God uitverkoren heiligen en geliefden, innerlijke ontferming, goedheid, nederigheid, zachtmoedigheid en geduld.”

Er bestaat niet zoiets als een onverlost mens die door God wordt

uitverkoren tot eeuwig heil. Op die manier benadert de Schrift dit onderwerp niet. Colossenzen 3:12 handelt over verlore mensen die “heilig en geliefd” zin. Ze zijn ook “uitverkoren”, dat wil zeggen dat ze in een positie zijn geplaatst om een toekomstig behoud te verwezenlijken. Met het oog op dit toekomstig behoud moet ieder Christen “vernieuwd worden tot volle kennis naar het beeld van zijn Schepper” (Col. 3:10).

Kijk eens naar 2 Tim. 2:10 met betrekking tot *eklektos*:

“Om deze reden wil ik alles verdragen, om de uitverkorenen, opdat ook zij het heil in Christus Jezus verkrijgen met eeuwige heerlijkheid.”

De “uitverkorenen” in dit vers hebben uitsluitend te maken met de verlost, want men moet “in Christus” zijn om uitverkoren te zijn (Ef. 1:4). Wanneer iemand “in Christus” is, is hij in een positie om deel te krijgen aan het toekomstige behoud van de ziel. Dit is het eerder genoemde behoud met *aionios* [tijdperkdurende] heerlijkheid (1 Tim. 1:11).

We zien opnieuw dat “uitverkiezing” te maken heeft met het evangelie van de heerlijkheid, niet met het evangelie van de genade.

Kijk eens naar 1 Petr. 1:1, 2; 2:4, 6, 9 met betrekking tot *eklektos*:

“Petrus, een apostel van Jezus Christus, aan de... uitverkorenen naar de voorkennis van God, de vader ...”

Maar bij God uitverkorenen en kostbaar ...een uitverkoren hoeksteen...een uitverkoren geslacht ...een heilige natie...”

De eerste brief van Petrus heeft te maken met een erfenis, met het behoud van de ziel en het deel krijgen aan de komende heerlijkheid van Christus (1:3-9; 3:14; 4:12, 13). Deze brief heeft niets te maken met een verkiezing uit een verlorenheid van de poel van het vuur, want er bestaat niet zoiets als Gods eeuwige uitverkiezing van onverlosten ten aanzien van hun eeuwige bestemming, of dat nu eeuwig behoud is of eeuwige verdoemenis. Kijk ook naar 1 Petr. 2:4, 6, 9, dat volgt op de aansporing “om te verlangen als pasgeboren kinderen naar de redelijke, onvervalste melk, opdat gij daardoor moogt opwassen tot zaligheid” (vers 2).

Het woord “heilig” in vers negen heeft niets te maken met een kwaliteit van leven. Het heeft te maken met “apart gezet” zijn voor een specifiek doel. En dit doel heeft te maken met een roeping of verkiezing *uit* de huidige wereld tot een heerschappij *in* de hemelen.

3) *Eklogee*, dat “[de] verkiezing, keuze” betekent.

In Rom. 9:11 staat met betrekking tot *eklogee*:

“Want toen de kinderen nog niet geboren waren en goed noch kwaad hadden gedaan – opdat het verkiezend voornemen Gods zou blijven, niet op grond van werken, maar op grond daarvan, dat Hij riep.”

Romans 9:11 verwijst naar het doel van God. De oudste van de twee (Esau) zou de jongste (Jacob) dienen, niet op basis van een leer van verdoemenis, maar op basis van de geestelijke houding die de broers hadden ten opzichte van de rechten van de eerstgeborene (v. 12).

Gods doel zal uiteindelijk vervuld worden door het zaad van Abraham, als een natie (Ex. 4:22, 23), die de rechten van de eerstgeborene uitoefent.

In Rom. 11:5, 7, 28 staat met betrekking tot *eklogee*:

“...een overblijfsel gelaten naar de verkiezing der genade.

Wat dan? Hetgeen Israël najaagt, heeft het niet verkregen, maar het uitverkoren deel heeft het verkregen, en de overigen zijn verhard;

...naar de verkiezing zijn zij geliefden om der vaderen wil.”

Romeinen elf handelt over de gedeeltelijke verwerping van Israël, het doel van de verwerping van Israël en de duur van Israëls verwerping. Het doel heeft te maken met het vergaderen van “een volk voor zijn naam” (Hand. 15:14b) gedurende deze huidige bedeling. Dit doel is met het oog op de heerschappij over deze aarde, die te maken heeft met het evangelie van de heerlijkheid.

Een “verharding” over Israël had te maken met het falen van Israël om tot hun rust in te gaan met het oog op de erfenis die voor hen lag (Hebr. 3,4). Israël verwezenlijkte niet de rechten die dit volk had als

een eerstgeboren zoon van God. En Christenen zijn in de antitype uitverkoren, niet tot eeuwig heil, maar om deel te krijgen aan de hemelse erfenis die Israël had verworpen en verspeeld, waarbij die Christenen die tot zonen worden aangenomen, tot Gods *eerstgeboren* zonen worden aangenomen.

Kijk eens naar 1 Thess. 1:4 met betrekking tot *eklogee*:

“Immers, dat gij, door God verkoren zijt, weten wij.”

Dit vers vervolgt de gedachte van vers 3: “de inspanning van uw liefde en de volharding van uw hoop.”

Hoop is noodzakelijk om “de erfenis te verkrijgen die in de hemelen is weggelegd” (1 Petr. 1:3, 4).

“Verkoren zijn” kan daarom alleen maar verwijzen naar het evangelie van de heerlijkheid.

Kijk eens naar 2 Petr. 1:10 met betrekking tot *eklogee*:

“Beijvert u daarom des te meer, broeders, om uw roeping en verkiezing te bevestigen; want als gij dit doet, zult gij nimmer struikelen.”

Iemands roeping en verkiezing moet worden bevestigd met het oog op de “toegang tot het eeuwige [*aionios* (tijdperkdurende)] koninkrijk van onze Here en Heiland, Jezus Christus” (vers 11).

Deze twee verzen laten duidelijk zien dat de roeping en verkiezing te maken hebben met het behoud van de ziel en niet met een roeping en verkiezing met betrekking tot het evangelie van de genade.

Deze verzen hebben niets te maken met een verkiezing waarin personen uiteindelijk zullen geloven in Christus tot eeuwig behoud, want zo'n verkiezing bestaat er gewoonweg niet. Noch hebben deze verzen te maken met personen die bevestigen dat zij hun vertrouwen in Christus hebben gesteld en voor eeuwig behouden zijn. Deze roeping en verkiezing hebben te maken met verlore mensen die bevestigen dat zij *het doel bereiken waarvoor zij eeuwig zijn behouden*. En de Schrift relateert dit doel aan *het komende koninkrijk*, niet aan eeuwig behoud.

4) *Kaleoo*, dat “roepen” betekent

Kijk eens naar 1 Petr. 5:10 met betrekking tot *kaleoo*:

“...de God van alle genade, die u in Christus geroepen heeft tot zijn eeuwige heerlijkheid ...”

In de brieven, in het bijzonder Paulus' brieven, heeft het woord *kaleo* speciaal betrekking op Gods roeping tot het toekomstige behoud van de Christen.

Dit is een voortzetting van de gedachte die we in de evangeliën vinden: “de geroepenen” (*kletoi*) worden onderscheiden van “de uitverkorenen” (*ekkletoi*).

De *kletoi* (de geroepenen) worden uitgenodigd tot het evangeliefest en de *ekkletoi* (de geroepenen-uit) is het selecte gezelschap dat niet alleen de roep heeft gehoord, maar de uitnodiging ook heeft aangenomen (Matt. 22:14).

De roeping heeft daarom te maken met verlost (niet met ongelovigen), en deze roeping is met het oog “op Zijn eeuwige [*aionios*, tijdperkdurende] heerlijkheid in Christus,” het evangelie van de heerlijkheid.

5) *Proetoimazoo*, dat “voorbereiden, tevoren klaarmaken” betekent

Kijk eens naar Rom. 9:23 en Ef. 2:10 met betrekking tot *proetoimazoo*:

“Juist om de rijkdom zijner heerlijkheid bekend te maken over de voorwerpen van ontferming, die Hij tot heerlijkheid heeft voorbereid.”

“Want zijn maaksel zijn wij, in Christus Jezus geschapen om goede werken te doen, die God tevoren bereid heeft, opdat wij daarin zouden wandelen.”

De twee keer dat dit werkwoord (“voorbereiden”) wordt gebruikt in het Nieuwe Testament, wordt het gebruikt tot voorbereiding ten goede, verwijzend naar heerlijkheid (Rom. 9:23) en naar goede werken (Ef. 2:10).

Zowel heerlijkheid als goede werken hebben te maken met wat na het behoud van de geest ligt, namelijk met het evangelie van de heerlijkheid.

6) *Procheirizomai*, dat betekent “voorhanden maken, gereed maken”

(in het Nieuwe Testament: “aanwijzen, aanstellen (tot), bestemmen (tot)”)

Kijk eens naar Hand. 26:16-18 met betrekking tot *procheirizomai*:

“...om u aan te wijzen als dienaar en getuige ...om hun ogen te openen ... opdat zij vergeving van zonden en een erfdeel onder geheiligden zouden ontvangen door het geloof in Mij ...”

Paulus was door de God van zijn vaders aangesteld om een tweërlei boodschap aan de heidenen te verkondigen: 1) *het evangelie van de genade*, en 2) *het evangelie van de heerlijkheid*. In deze verzen heeft de uitdrukking “aan te wijzen” betrekking op de bediening van Paulus, niet op de personen die hij bereikte, “aan te stellen tot eeuwig leven.” *Het uiteindelijke doel* van Paulus’ bediening was niet dat de heidenen voor eeuwig behouden zouden worden, maar dat de heidenen een erfenis zouden verwezenlijken, die lag na hun eeuwig behoud.

De heidenen waren dus *behouden met een doel*. En *het uiteindelijke doel van Paulus’ bediening* had hiermee te maken. Had Paulus volstaan met de boodschap van eeuwig behoud door genade te verkondigen aan de onverlosten, dan was hij gestopt bij het begin. Dan zou hij ver zijn gestopt voor *het uiteindelijke doel van de bediening, waartoe hij was geroepen*.

7) *Tassoo*, dat betekent “op de bepaalde of geschikte plaats stellen, in orde stellen, ordenen” (in het Nieuwe Testament: “bestemmen, bepalen”)

Kijk eens naar Hand.13:48 met betrekking tot *tassoo*:

“...en allen die bestemd waren ten eeuwigen leven, kwamen tot geloof.”

Zoals we zagen, heeft het woord *aiionios* in de Schrift twee betekenissen: 1) “eeuwig leven” met betrekking tot *het evangelie van de genade*, en 2) “tijdperkdurend leven” met betrekking tot *het evangelie van de heerlijkheid*.

Om Hand. 13:48 goed te begrijpen, moet men, zoals altijd, goed op de context letten. Vooral Hand. 13:46 is dan een belangrijk vers:

“...Het was nodig, dat eerst tot u het woord Gods werd gesproken, doch nu gij het verstoot en u het eeuwige leven niet waardig keurt, zie, nu wenden wij ons tot de heidenen.”

Paulus en Baranabas spraken hierbij tot de Joden. Dezelfde gedachte vinden we in Rom. 1:16, waar Paulus *eerst* het evangelie van Gods heerlijkheid aan de Joden predikte. “Tijdperkdurend leven” moet daarom ook het onderwerp in Hand. 13:46 zijn. Dit argument wordt versterkt door het feit dat “eeuwig leven” hier verbonden wordt met “waardigheid”.

“Waardigheid” is een woord dat verbonden is met het evangelie van de heerlijkheid, niet met het evangelie van de genade (vgl. Ef. 4:1; 1Thess. 2:12; Openb. 3:4). Binnen de context van Hand. 13 kan de uitdrukking “bestemd ten eeuwigen leven” (vers 48) alleen betrekking hebben op het evangelie van de heerlijkheid, niet op het evangelie van de genade. Hand. 13:46 had te maken met het hernieuwde aanbod van het koninkrijk der hemelen aan de Joden (en in het hele boek Handelingen gezien kan worden, tot dit aanbod aan Israël in Hand. 28:28 werd afgesloten).

“Geloven” in vers 48 brengt iemand in een positie om het “tijdperkdurend leven” te ontvangen, maar dat de Joden onwaardig vonden om te ontvangen.

Hoe moet “geloven” in vers 48 bezien worden? Als het ontvangen van eeuwig heil of als de start van de geestelijke wedloop die verband houdt met “het geloof”?

De heidenen in vers 48 moesten noodzakelijkerwijs eerst het evangelie van Gods genade hebben gehoord. Maar het woord “bestemd” had betrekking op wat daarna komt. Het woord “bestemd” hier is in het Grieks een voltooid deelwoord en laat zien dat was “bestemd” voor de Joden, nu van toepassing was geworden op de heidenen. Hun geloof had hun in die positie gebracht.

Deze heidenen lieten door hun geloof zien dat zij het aanbod van het koninkrijk der hemelen hadden ontvangen, in tegenstelling tot de ongelovige Joden in vers 46.

De joden verstootten de blijde boodschap, maar de heidenen ontvingen het met blijdschap.

“Geloven” in vers 48 heeft met hetzelfde te maken als in vers 46. De heidenen moesten daarbij allereerst het bloed van het Paaslam zich eigen maken, om zodoende in een positie te komen van verdergaand geloof, zoals dat beschreven wordt in Rom. 1:16,17.

CONCLUSIE

Voorbestemming en uitverkiezing verwijzen niet naar een fatalistisch element waarin God sommigen voorbestemd tot eeuwig leven en anderen tot eeuwige verdoemenis. Met enige basiskennis van het “evangelie van de genade” en het “evangelie van de heerlijkheid” en een aantal eenvoudige observaties (zoals in deze studie), kan iemand gemakkelijk zien dat “uitverkiezing” en “predestinatie”, zonder uitzondering, te maken hebben met het evangelie van de heerlijkheid en niet met het evangelie van de genade.

Nadat een onverlost mens is gered, wordt die verlost mens door God geroepen (of voorbestemd of uitverkoren) “met een heilige roeping” (2 Tim. 1:9), om het “heil te verkrijgen dat in Christus Jezus is”, met “eeuwige [aionios, tijdperkdurende] heerlijkheid” (2 Tim. 2:10).

Dit is de wijze waarop de Schrift deze materie benadert. En die kennis moet de Christen ten dienste staan – niet om problemen te geven met de theologie van mensen – maar als een door God gegeven uitdaging om “het einddoel van ons geloof” te bereiken (1 Petr. 1:9).